

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

PARK OLIMPIJSKI

Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale jest miejscem szczególnie godnym tego, aby na jego terenie powstał symbol idei olimpijskiej, będący jednocześnie wyrazem hołdu dla wybitnych polskich sportowców.

Spalski Ośrodek od dziesięcioleci stanowi bazę szkoleniową sportu wyczynowego, najpierw lekkoatletów a obecnie przedstawicieli ponad dwudziestu dyscyplin sportu, stając się z upływem lat „kuźnią” ich medalowych sukcesów na mistrzostwach „starego kontynentu”, Mistrzostwach Świata i kolejnych Igrzyskach Olimpijskich.

Park Olimpijski jest materialnym symbolem ducha olimpijskiego polskich sportowców, który nigdy nie umiera, żyje i odradza się z każdym kolejnym pokoleniem, jak natura.

Zieleń drzew symbolizuje nadzieję na lepszy świat, który zaczyna się od zwycięstw nad samym sobą i własnymi słabościami, zwycięstw najtrudniejszych a zarazem najbardziej prawdziwych, czego przykład dają wybitni sportowcy.

Drzewka poświęcone wybitnym sportowcom symbolizują ich dokonania, które żyją w świadomości współczesnych, pozostaną na zawsze w pamięci potomnych, nie przeminą mimo upływu kolejnych dziesięcioleci.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 1

TAK BYŁO NA POCZĄTKU

Pierwsze inwestycje o charakterze sportowym podjęto w Spale już 75 lat temu.

Prezydent Ignacy Mościcki, którego rezydencja letnia mieściła się w Spale, wyasygnował w 1928 roku znaczne fundusze na rozbudowę miejscowości, w tym na budowę stadionu przewidzianego na miejsce ogólnopolskich dożynek.

Stadion był, jak na owe czasy obiektem imponującym. Posiadał bieżnię okólną o długości 460 metrów oraz trybuny mogące pomieścić przeszło 10 tysięcy widzów. W centralnym miejscu widowni znajdowała się loża dla prezydenta i jego gości.

Przy okazji Światowego Zlotu Harcerzy, zorganizowanego w Spale w lipcu 1935 roku, stadion wzbogacony został dodatkowo o sektor rzutów i stanowiska do skoku w dal, nabierając w ten sposób charakteru obiektu lekkoatletycznego. W tym też czasie oddano do użytku drewnianą halę widowiskową.

Rezultatem działań wojennych była dewastacja spalskich obiektów, w ruinę popadła nie tylko prezydencka rezydencja, ale także hala sportowa. Z przedwojennego stadionu pozostał jedynie żużlowy obwód.

Z początkiem lat pięćdziesiątych Spała związała swe losy z odradzającym się po wojnie sportem. Od tamtej chwili historia polskiego sportu stała się w dużym stopniu historią samej Spały.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 2

PIERWSZE REKORDY

Od 1955 roku można mówić o Spale jako o centrum przygotowań lekkoatletycznych. Forma sportowców trenujących na spalskim stadionie rosła.

Pierwszy rekord spalski ustanowiła zawodniczka CWKS Legia Warszawa Jadwiga Majka, która 13 maja 1955 roku rzuciła oszczepem 47,28m.

Pierwszym rekordzistą - mężczyzną był znakomity kulomiot Sparty Warszawa Alfred Sosgórnik - w trakcie zawodów kontrolnych kadry lekkoatletów w 1956 roku pchnął kulą na odległość 16,46m.

W tym samym dniu, rekord Polski ustanowił Stefan Lewandowski, pokonując dystans 1000m w czasie 2:22,4.

Na stadionie w Spale w latach 1955 - 1998 lekkoatleci ustanowili w sumie 36 rekordów Polski.

Ustanowiony zastał również rekord Europy. 24 lipca 1965 roku nasze doskonałe sprinterki Irena Kiszenstein i Ewa Kłobukowska przebiegły 100 jardów w czasie 10,5s. Ten doskonały rezultat nie został poprawiony do dnia dzisiejszego.

Spalski stadion był miejscem, gdzie po raz pierwszy w historii polskiej lekkiej atletyki pokonano granicę 2 metrów w skoku wzwyż (1957), 5 metrów w skoku o tyczce (1964, 18 metrów w pchnięciu kulą (1971) i 50 metrów w rzucie dyskiem (1958).

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 3

INWESTYCJE POWOJENNEGO TRZYDZIESTOLECIA

W latach pięćdziesiątych uczestnicy zgrupowań kwaterowani byli w budynkach Funduszu Wczasów Pracowniczych. W pobliskim parku znajdowały się stanowiska do skoku w dal i wzwyż. Na łąkach przylegających do Pilicy, w pobliżu mostu, wykonano rzutnie do młota, dysku, oszczepu i kuli. Tam też wybudowano magazyn i przystań kajakową.

W związku z powierzeniem Spale funkcji centrum przygotowań polskich lekkoatletów do Igrzysk Olimpijskich w Melbourne przeprowadzono remont stadionu.

Po upływie kolejnych pięciu lat, przed igrzyskami w Rzymie (1960) władze polskiego sportu podjęły decyzję o rozbudowie Ośrodka. Przeprowadzono renowację boiska i bieżni uzyskując obwód bieżni 400 m, z 8 torami w całym obwodzie i 10 torami na prostej, dwie skocznie wzwyż, skocznie do tyczki, skocznie w dal, rzutnie do kuli i dysku. W ramach dalszej rozbudowy wybudowano pawilon gospodarczy i saunę.

W 1962 roku Ośrodek wzbogacił się o trzy pawilony mieszkalne na 96 osób, fińska saunę, jadłodajnię, magazyn sportowy oraz pawilon mieszczący gabinety lekarskie.

W 1971 roku oddano do użytku trzecią w Polsce halę do treningu lekkoatletycznego ze 120 metrową bieżnią, która dwa lata później uzyskała nawierzchnię tartanową, podobnie jak główny stadion lekkoatletyczny.

W 1976 roku oddano do użytku drugi stadion treningowy z nawierzchnią żwirowo - żużlową a trzy lata później baza noclegowa ośrodka powiększyła się o 64 miejsca w nowo oddanym hotelu „Domont”, który zastąpił przestarzałe pawilony mieszkalne.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 4

MATECZNIK LEKKOATLETYKI

Energiczne starania miłośników sportu i działaczy w osobach **Jana Mulaka, Zygmunta Szelesta, Witolda Gierutty, Marii Kwaśniewskiej - Maleszewskiej** spowodowały, iż Ośrodkowi w Spale powierzono rolę centrum przygotowań polskich lekkoatletów do Igrzysk Olimpijskich w Melbourne.

Sukcesy odniesione na antypodach - **złoty medal Elżbiety Krzezińskiej i srebrny Janusza Sidły, a następnie sensacyjne wyniki Mistrzostw Europy w Sztokholmie (1958)**, gdzie drużyna narodowa zdobyła najwięcej złotych medali zajmując pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej mężczyzn, potwierdziły ogromną rolę spalskiego ośrodka w szkoleniu lekkoatletów.

Igrzyska Olimpijskie w Rzymie (1960) potwierdziły wysoką pozycję polskiej lekkoatletyki, skąd drużyna olimpijska wróciła z sześcioma medalami (po dwa każdego koloru).

Igrzyska w Tokio, Meksyku, Monachium, Montrealu, kolejne Mistrzostwa Europy i Mistrzostwa Świata, to grad złotych medali zdobytych przez **Ewę Kłobukowską, Irenę Kirszenstein - Szewińską, Teresę Cieplą, Halinę Górecką, Władysława Komara, Tadeusza Ślusarskiego, Jacka Wszotę** i ich następców.

Nazwiska wielkich lekkoatletów, którzy na swoje złoto, srebro i brąz pracowali w Spale można mnożyć.

Historia sportu w Spale, to w znacznej mierze historia polskiej lekkoatletyki.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 5

SKOK W NOWOCZESNOŚĆ

Lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte ubiegłego stulecia to okres intensywnej rozbudowy Ośrodka.

W 1980 roku oddano do eksploatacji nowy budynek administracyjny, który dzisiaj pełni funkcje konferencyjne. Trzy lata później oddano do użytku nowoczesną stołówkę dla 250 konsumentów. W 1985 roku oddany został do eksploatacji hotel „Junior” wzbogacając potencjał noclegowy Ośrodka o kolejne 142 miejsca.

W latach 1986 - 1988 wybudowano nowoczesne zaplecze techniczne (garaże, warsztaty, oczyszczalnię ścieków, stację uzdatniania wody oraz nowoczesną kotłownię gazowo - olejową).

Momentem historycznym z punktu widzenia potrzeb szkoleniowych polskiego sportu było oddanie w 1988 roku największej w kraju hali lekkoatletycznej o powierzchni użytkowej ponad 5000 mkw., z 200 - metrową bieżnią okólną oraz 60 metrową bieżnią prostą. Hala może pomieścić ponad 3000 widzów.

W 1991 roku ukończono budowę krytej 25 metrowej pływalni z trybunami dla 200 osób połączonej w jeden kompleks z pomieszczeniami odnowy biologicznej.

W kolejnych latach wybudowano 5 kortów tenisowych wraz z zapleczem oraz boiska do piłki siatkowej plażowej.

W 1999 roku oddano do użytku nową część hotelu „Olimpijczyk” z 77 miejscami noclegowymi, w tym w pokojach - studiach i apartamentach. W obiekcie znajdują się specjalistyczne gabinety do badań wydolnościowych i psychologicznych.

W tym samym roku ukończono budowę dwupoziomowej hali wielofunkcyjnej z boiskami do gier zespołowych, siłowniami, strzelnicą do pięcioboju nowoczesnego oraz planszami dla szermierki. Rok później w pomieszczeniach hali znalazło swoją siedzibę Centrum Rehabilitacji Leczniczej wraz z oddziałem krioterapii.

W 2003 roku rozpoczęto kolejną inwestycję - hotel na 200 miejsc który pozwoli na pełne wykorzystanie potencjału sportowego i rehabilitacyjno - leczniczego Ośrodka.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 6

DZIĘKI SPAŁE SĄ MEDALE

Wybór Spały na centrum szkoleniowe polskich lekkoatletów a następnie ciągły rozwój Ośrodka i stworzone warunki treningu dla ponad dwudziestu dyscyplin sportowych stały się podstawą międzynarodowych sukcesów wielu polskich sportowców.

Ośrodek w Spałe miał ogromny udział w zdobyciu medali mistrzostw Europy, mistrzostw świata i igrzysk olimpijskich.

Złote medale Igrzysk Olimpijskich zdobywali m.in.:

- Melbourne 1956 - E. Krześcińska - skok w dal
- Rzym 1960 - Z. Krzyszkowiak - bieg 3000m z przeszkodami i J. Szmidt - trójskok.
- Tokio 1964 - J. Szmidt - trójskok, sztafeta 4x100m kobiet /T. Cieplý, I. Szewińska, H. Górecka i E. Kłobukowska/
- Meksyk 1968 -I. Szewińska - bieg 200m
- Monachium 1972 -W. Komar - pchnięcie kulą
- Montreal 1976 - I. Szewińska - bieg 400m, J. Wszół - skok wzwyż, T. Ślusarski - skok o tyczce.
- Moskwa 1980 -B. Malinowski - bieg 3000m z przeszkodami i W. Kozakiewicz - skok o tyczce,
- Atlanta 1996 - P. Nastula - judo, R. Korzeniowski - chód 50km, W. Zawadzki - zapasy - styl klasyczny, R. Wolny - zapasy - styl klasyczny, A. Wroński - zapasy - styl klasyczny.
- Sydney 2000 - K. Skolimowska - rzut młotem, S. Ziółkowski - rzut młotem, R. Korzeniowski - chód 20 i 50km.

Powtarzane często hasło „*Dzięki Spałe są medale*” mówi samo za siebie i w pełni oddaje rolę Ośrodka w dotychczasowych i przyszłych sukcesach naszych sportowców.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 7

WAŻNE IMPREZY I GOŚCIE OŚRODKA

Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale to nie tylko miejsce przygotowań i treningów przed najważniejszymi imprezami, ale również arena zmagania o medale Mistrzostw Polski, Europy i Świata.

W Spale odbywały się:

- 1976 - Mistrzostwa Polski w wielobojach lekkoatletycznych
- 1978 - Wielobojowe Mistrzostwa Polski lekkoatletów
- 1978 - Czwórmecz Wielobojowy Polska - Szwajcaria - Francja - Holandia,
- **od 1990 - Mistrzostwa Polski w Lekkoatletyce Seniorów, Juniorów i Juniorów Młodszych**
- 1994 - ME w karate SHOTOKAN
- od 1996 - Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Badmintonie
- **1994 - 2001 - Halowy Miting w Skoku Wzwyż „OPOCZNO”**
- **1999 - Mistrzostwa Świata Juniorów w Podnoszeniu Ciężarów**
- 2002 - Miting LA o Puchar Dyrektora OPO w Spale.

Ponadto w Ośrodku odbywają się imprezy sportu osób niepełnosprawnych (w tym o randze Mistrzostw Świata), sportu młodzieżowego (Ogólnopolskie Spartakiady Młodzieży, Igrzyska Szkół Rolniczych LZS, Olimpiady Młodzieży Luterańskiej) oraz spartakiady zakładowe (Poczty Polskiej, TP SA itd.).

Spalski Ośrodek jest także areną wielkich imprez poza sportowych, w tym organizowanych corocznie Dożynek Prezydenckich.

Park Pokoleń Mistrzów Sportu

im. Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej

Tablica 8

MEKKA SPORTOWCÓW Z CAŁEGO ŚWIATA

Dzisiejszy Ośrodek w Spale należy do najnowocześniejszych w Europie. Przybywają do nas sportowcy z całego świata znajdując doskonałe warunki treningowe, profesjonalną opiekę oraz ciszę spalskich lasów.

W Ośrodku trenowali i uczestniczyli w naszych imprezach:

- Sylvia Costa (Kuba) - skok wzwyż
- **Javier Sotomayor (Kuba) - skok wzwyż**
- Holis Conway (USA) - skok wzwyż
- Hanna Haugland (Norwegia) - skok wzwyż
- **Wilson Kipketer (Dania) - lekkoatletyka**
- **Stefka Kostadinowa (Bułgaria) - skok wzwyż**
- Charles Austin (USA) - skok wzwyż
- Drużyna narodowa rugby Irlandii
- Wiaczesław Woronin (Rosja) - skok wzwyż
- Drużyna narodowa rugby Szkocji
- **Sergiej Bubka (Ukraina)**
- Drużyna piłkarska I ligi angielskiej Bolton Wanderers

Wymienieni sportowcy to tylko niektórzy przedstawiciele kilkudziesięciu krajów, których ekipy przebywały w Spale.

Rozwój ośrodka, wprowadzanie nowych rodzajów usług i nowoczesnych urządzeń treningowych i rehabilitacyjno - leczniczych sprawi, iż staniemy się jeszcze bardziej atrakcyjni dla obcokrajowców, a **rekordowa ilość 55 ekip zagranicznych** przebywających w Ośrodku w 2000 roku zostanie wkrótce przekroczona.